

SZUKASZ GOTOWEJ PRACY ?
TO PEWNA DROGA DO POWAŻNYCH KŁOPOTÓW.
PLAGIAT JEST PRZESTĘPSTWEM !
NIE RYZYKUJ ! NIE WARTO !
POWIERZ SVOJE SPRAWY PROFESJONALISTOM.

[WWW.EDUAKADEMIA.PL](http://www.eduakademia.pl)

PRACE MAGISTERSKIE
PRACE LICENCJACKIE
PRACE DYPLOMOWE
PRACE INŻYNIERSKIE

Wyższa Szkoła

**Handlu i Prawa
Wydział Handlu Zagranicznego**

Piotr Krysicki - nr albumu 8198

Spółki w gospodarce rynkowej

Praca zaliczeniowa z przedmiotu
Mikroekonomia u Prof. dr hab. S. Dyki

Warszawa 2001

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Spółka cywilna.....	4
2. Spółka jawna.....	5
3. Spółka partnerska.....	6
4. Spółka komandytowa.....	8
5. Spółka komandytowo-akcyjna.....	10
6. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.....	12
7. spółka akcyjna.....	14
8. Spółka cicha.....	15
Bibliografia.....	17

Wstęp

W gospodarce rynkowej podmioty gospodarcze swobodnie prowadzi działalność gospodarczą i żaden nie ma prawa w ich działalność ingerować, o ile działają zgodnie z prawem. Prowadzenie działalności gospodarczej nie wymaga otrzymania zezwolenia władz administracyjnych za wyjątkiem otrzymania koncesji w niektórych dziedzinach np. transport morski i lotniczy, produkcja i sprzedaż wódek. Podejmując działalność gospodarczą możemy wybrać sobie formę organizacyjno prawną, w jakiej będzie ta działalność prowadzona. W gospodarce wolnorynkowej znaczna część podmiotów gospodarczych działa jako spółki, które są połączeniem kapitału wspólników dla osiągnięcia określonych celów ekonomicznych.

Kodeks spółek handlowych dzieli spółki handlowe na osobowe i kapitałowe. Do tych pierwszych zalicza się spółkę jawną, spółkę partnerską, spółkę komandytową i spółkę komandytowo-akcyjną. Spółkami kapitałowymi są spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjne. Poza zakresem kodeksu pozostają: spółka cywilna i spółka cicha. Regulacja tych spółek pozostawiona jest kodeksowi cywilnemu, który obecnie zawiera jedynie przepisy o spółce cywilnej.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie głównych założeń dotyczących funkcjonowania wyżej wymienionych spółek, wskazanie podobieństw i różnic oraz podkreślenie ich zalet i wad.

1. Spółka cywilna

Jeśli zamierza się prowadzić niewielką firmę wspólnie z kimś, kto dostarczy kapitału lub posiada jakieś cenne w zamierzonej działalności umiejętności, to należy pomyśleć o założeniu z nim spółki cywilnej. Podstawowe kwestie związane z funkcjonowaniem takiego podmiotu są uregulowane w art. 860-875 Kodeksu cywilnego. Dotychczas spółki cywilne były uznawane za podmioty prowadzące działalność gospodarczą, czyli "przedsiębiorców", jednakże od 1 stycznia 2001 r. przedsiębiorcami są nie same spółki cywilne, lecz jedynie ich wspólnicy.

Spółka cywilna (zwana także spółką prawa cywilnego w odróżnieniu od spółek prawa handlowego) jest umową, w której wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów¹. Do prowadzenia spraw spółki jest uprawniony, ale także i zobowiązany, każdy wspólnik. Nie należy mu się z tego tytułu dodatkowe wynagrodzenie, lecz może on zażądać zwrotu poniesionych wydatków. Oznacza to, że nie można zawrzeć ze swoją spółką umowy o pracę, której przedmiotem byłoby prowadzenie spraw spółki. Jednakże można być zatrudnionym do wykonywania innej pracy.

Każdy wspólnik może prowadzić bez uprzedniej uchwały wspólników, sprawy

które nie przekraczają zakresu zwykłych czynności spółki (czyli czynności dotyczących jej normalnego funkcjonowania, takich jak zawieranie standardowych kontraktów czy zamawianie i odbiór towarów potrzebnych w bieżącej działalności). W przypadku braku odmiennej umowy lub uchwały wspólników każdy wspólnik może reprezentować spółkę (np. przy zawieraniu umów z innymi podmiotami) w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw. W praktyce jednakże wspólnicy wskazują zwykle jedna lub dwie osoby mające być pełnomocnikami spółki.

Umowa spółki może być zawarta w dowolnej formie, także ustnie. Wprawdzie zgodnie z art. 860§ 2 Kodeksu cywilnego umowa spółki powinna być stwierdzona pismem, lecz wymóg ten jest wprowadzony wyłącznie dla celów dowodowych. W formie wkładu można wnieść do spółki własność rzeczy lub tylko prawo do ich używania, inne prawa (np. patent), można także zobowiązać się do świadczenia określonych usług na rzecz spółki (lecz za tę pracę będzie przysługiwał jedynie udział w zyskach, a nie żadne dodatkowe wynagrodzenie). Należy pamiętać, że zgodnie z art. 867 Kodeksu cywilnego każdy wspólnik jest uprawniony do równego udziału w zyskach i w tym samym stosunku uczestniczy w stratach, bez względu na rodzaj i wartość wkładu. Zazwyczaj umowę spółki zawiera się na czas nieoznaczony, lecz jeżeli zajdą takie potrzeby - można utworzyć spółkę na jakiś konkretny czas (np. dwa lata). W myśl art. 868 Kodeksu cywilnego wspólnik może zadać podziału i wypłaty zysków dopiero po rozwiązaniu spółki. Jeżeli jednak spółka zostanie zawarta na dłuższy okres, to wspólnicy będą mieli prawo żądać podziału i wypłaty zysków z końcem każdego roku obrachunkowego.

Dotychczas zaletą spółki cywilnej było to, że w odróżnieniu od spółek prawa handlowego rejestrowanych przez sąd - działanie w takiej formie wymagało jedynie zgłoszenia do prowadzonej przez gminy ewidencji działalności gospodarczej. Jednakże od 1 stycznia 2001 r. (w związku z wejściem w życie Prawa działalności gospodarczej oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym) kwestie związane z rejestracją wspólników spółek cywilnych przeszły w gestię sądów rejestrowych. Niewątpliwie największą zaletą spółki cywilnej jest łatwość jej utworzenia i późniejszego prowadzenia, pozwalająca zwykle uniknąć wydatków na porady prawników. Inną ogromną zaletą spółki cywilnej, której wspólnikami są jedynie osoby fizyczne, jest to, że podobnie jak w przypadku indywidualnej działalności gospodarczej zamiast skomplikowanych ksiąg rachunkowych można wybrać posługiwanie się łatwiejszą podatkową księgą przychodów i rozchodów, jeżeli tylko roczne przychody netto będą niższe niż 800 000 EURO. Ogromną wadą spółki cywilnej jest natomiast to, że za jej zobowiązania wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie, całym swoim majątkiem, zarówno obecnym jak i przyszłym.

Spółka cywilna pomyślana jest jako forma wspólnego prowadzenia działalności w raczej niewielkim rozmiarze, na co wskazują chociażby niezbyt rozbudowane regulacje prawne dotyczące zarządu majątkiem wspólników. Dlatego też przed wojną spółki, które osiągnęły większy rozmiar stawały się automatycznie spółkami jawnymi. Regulacji takiej zabrakło potem i w ostatnich latach można było spotkać spółki cywilne prowadzące bardzo duże przedsiębiorstwa. Stanowiło to zagrożenie dla pewności obrotu i ostatecznie od 1 stycznia 2001 r. obowiązuje przepis art. 26 § 4 Kodeksu spółek handlowych, zgodnie, z którym obowiązek zgłoszenia sądowi rejestrowemu jako spółki jawnej dotyczy spółki cywilnej, której przychody netto ze sprzedaży towarów lub świadczenia usług w każdym z dwóch kolejnych lat obrotowych osiągnęły równowartość w walucie polskiej co najmniej 400 000 EURO.

2. Spółka jawna

Spółka jawna jest pod wieloma względami podobna do spółki cywilnej, chociaż jej struktura i zasady funkcjonowania są bardziej skomplikowane. Dotychczas była zdecydowanie mniej rozpowszechniona forma prowadzenia działalności, lecz teraz to się zmieni, gdyż zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2001 r. Kodeksem spółek handlowych spółka cywilna, której przychody netto ze sprzedaży towarów lub świadczenia usług w każdym z dwóch kolejnych lat obrotowych osiągnęły równowartość w walucie polskiej co najmniej 400 000 EURO, powinna zostać przekształcona w spółkę jawną¹.

Przepisy definiują spółkę jawną jako spółkę osobową (czyli spółkę, której funkcjonowanie oparte jest na bezpośrednim udziale i zaangażowaniu wspólników nie tylko wnoszących majątek, lecz także poświęcających spółce swój czas i pracujących na jej rzecz, a także reprezentujących ją na zewnątrz w kontaktach z innymi podmiotami), która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, a nie jest inną spółką handlową. Słowo "firma" użyte w tym kontekście oznacza nazwę, pod którą spółka handlowa prowadzi swoje przedsiębiorstwo. Nazwa ta podlega specjalnej ochronie (oznaczenia przybierane przez spółki cywilne i jednoosobowych przedsiębiorców nie są firmami i ich ochrona nie jest tak silna).

Umowa spółki jawnej musi zawierać przynajmniej firmę i siedzibę spółki, określenie wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika i ich wartość, przedmiot działalności spółki oraz czas trwania spółki (jeżeli jest oznaczony), chociaż oczywiście lepiej jest jeżeli ta umowa reguluje także inne istotne kwestie związane z funkcjonowaniem tej spółki. Umowa powinna być zawarta na piśmie. W przeciwnym przypadku nie będzie ważna. Wystarczy zwykła forma pisemna (nie trzeba ponosić wydatków na notariusza). Gdy już umowa zostanie zawarta należy spółkę zgłosić do sądu rejestrowego. Wybierając nazwę dla spółki należy pamiętać, że w przypadku spółki jawnej firma powinna zawierać nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko/firmę (nazwę) jednego albo kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie "spółka jawna".

Zasadą jest, że wspólnicy uczestniczą w zyskach i stratach spółki jawnej na zasadzie równości, bez względu na rodzaj i wartość swoich wkładów. Jednakże konstruując umowę spółki można tę kwestię rozstrzygnąć inaczej, np. uzależniając udział w zysku od wielkości wkładu. Należy przy tym pamiętać, że w razie wątpliwości przyjmuje się, że określony w umowie udział wspólnika w zysku odnosi się także do jego udziału w stratach. W umowie spółki można też zwolnić wspólnika od udziału w stratach. Podziału i wypłaty całości zysku będziesz mógł zadać z końcem każdego roku obrotowego, z tym że, jeżeli wskutek poniesionej przez spółkę straty udział kapitałowy wspólników zostanie uszczuplony, zysk spółki powinien zostać przeznaczony w pierwszej kolejności na uzupełnienie tego udziału. Będąc wspólnikiem spółki jawnej można żądać corocznie wypłacenia odsetek w wysokości 5% od swojego udziału kapitałowego, nawet gdy spółka poniosła stratę.

Zaletą spółki jawnej jest to, że stosunkowo łatwo jest ją utworzyć i nie wymaga to bardzo dużych nakładów finansowych. Dodatkowo każdy wspólnik ma prawo reprezentowania spółki (chyba że w umowie znalazły się przeciwne postanowienia) i kontroli jej działalności. Istotną wadą spółki jawnej jest to, że każdy jej wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką (odpowiedzialność solidarna polega na tym, że

wierzyciel może dowolnie wybrać, od kogo ze zobowiązanych będzie żądać zapłaty całości lub części należności, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych dłużników). Jednakże jest to odpowiedzialność subsydiarna (czyli pomocnicza), co oznacza, że wierzyciel spółki może prowadzić egzekucje z majątku wspólnika dopiero w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Ponadto wspólnik spółki jawnej odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe (a także zaległości wobec ZUS) spółki lub wspólników, wynikające z działalności spółki. Przystępując do już działającej firmy - zgodnie z art. 32 i 33 Kodeksu spółek handlowych osoba przystępująca do spółki odpowiada za zobowiązania spółki powstałe przed dniem jej przystąpienia do spółki, zaś ten kto zawiera umowę spółki jawnej z przedsiębiorcą jednoosobowym, odpowiada także za zobowiązania powstałe przy prowadzeniu przedsiębiorstwa przez tego przedsiębiorcę przed dniem utworzenia spółki.

3. Spółka partnerska

Jeżeli zamierza się wykonywać wolny zawód i nie posiada się wystarczających środków finansowych, aby robić to samodzielnie, to należy pomyśleć o założeniu spółki partnerskiej ze znajomym, który znajduje się w podobnym położeniu. Jest to zupełnie nowy typ spółki, wprowadzony do polskiego prawa od 1 stycznia 2001 r¹. i oparty na wzorach zachodnich.

Spółka partnerska jest spółką osobową (czyli spółką, której funkcjonowanie oparte jest na bezpośrednim udziale i zaangażowaniu wspólników nie tylko wnoszących majątek, lecz także poświęcających spółce swój czas i pracujących na jej rzecz, a także reprezentujących ją na zewnątrz w kontaktach z innymi podmiotami), utworzoną przez wspólników (zwanych partnerami) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą. Każdy partner ma prawo reprezentować spółkę samodzielnie, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Możliwe jest jednak (jeżeli istnieją ku temu ważne powody) pozbawienie partnera prawa reprezentowania spółki. Umowa spółki partnerskiej może przewidywać, że prowadzenie spraw i reprezentowanie spółki powierza się zarządowi.

Formalności związane z utworzeniem i funkcjonowaniem spółki partnerskiej są bardziej skomplikowane niż w przypadku spółki cywilnej czy jawnej. Umowa spółki powinna być zawarta w formie aktu notarialnego i zawierać:

- 1) określenie wolnego zawodu wykonywanego przez partnerów w ramach spółki,
- 2) przedmiot działalności spółki,
- 3) nazwiska i imiona partnerów, którzy ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki (jeżeli tacy będą),
- 4) w przypadku, gdy spółkę reprezentują tylko niektórzy partnerzy, nazwiska i imiona tych osób,
- 5) firmę i siedzibę spółki,
- 6) czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony,
- 7) określenie wkładów wnoszonych przez każdego partnera i ich wartość.

Spółkę należy zgłosić do sadu rejestrowego dołączając dokumenty potwierdzające uprawnienia każdego partnera do wykonywania wolnego zawodu. Powstanie ona z chwilą wpisu do tego rejestru. Firma spółki partnerskiej powinna zawierać nazwisko co najmniej jednego partnera, dodatkowe oznaczenie "i partner" ("i partnerzy") albo "spółka partnerska"

oraz określenie wolnego zawodu wykonywanego w spółce. Firmy z takim oznaczeniem może używać tylko spółka partnerska.

Największą zaletą spółki partnerskiej jest to, że została ona ukształtowana tak, aby każdy wspólnik ponosił odpowiedzialność tylko za własne działania i zaniechania, nie zaś za winy innych wspólników. Zgodnie z art. 95 § 1 Kodeksu spółek handlowych partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce, jak również za zobowiązania spółki będące następstwem działań lub zaniechań osób zatrudnionych przez spółkę na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, które podlegały kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki. Umowa spółki może przewidywać, że niektórzy partnerzy godzą się na ponoszenie odpowiedzialności tak jak wspólnik spółki jawnej.

Spółka partnerska jest spółką osobową, a więc od zysków z niej osiągniętych należy płacić podatek dochodowy od osób fizycznych na identycznych zasadach jak w przypadku indywidualnej działalności gospodarczej. Dla celów podatku VAT spółka będzie odrębnym od wspólników podatnikiem i musi uzyskać numer NIP. Decydując się na utworzenie spółki partnerskiej należy wiedzieć, że podmiot ten jest zobowiązany do prowadzenia pełnej księgowości zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

Spółka partnerska została stworzona jako specyficzna forma wykonywania wolnego zawodu, skonstruowana tak, aby każdy ze wspólników łączących posiadane przez siebie środki i tworzących jedną firmę odpowiadał tylko za te rzeczy, które są robione przez niego osobiście lub pod jego nadzorem. Z dobrodziejstwa tego możesz skorzystać jeżeli masz uprawnienia do wykonywania zawodu adwokata, aptekarza, architekta, biegłego rewidenta, brokera ubezpieczeniowego, doradcy podatkowego, księgowego, lekarza, lekarza stomatologa, lekarza weterynarza, notariusza, pielęgniarki, położnej, radcy prawnego, rzecznika patentowego, rzeczoznawcy majątkowego lub tłumacza przysięgłego. Spółka partnerska może być związana w celu wykonywania więcej niż jednego wolnego zawodu (np. spółka pielęgniarek i położnych czy adwokatów i radców prawnych), chyba że przepisy regulujące ten zawód nie dopuszczają takiej możliwości.

4. Spółka komandytowa

Cechą charakterystyczną spółki komandytowej jest to, że zawsze uczestniczą w niej dwa rodzaje wspólników: część z nich pełni role bardzo podobna do roli wspólników w spółce jawnej, zaś sytuacja pozostałych przypomina położenie wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. W myśl przepisów Kodeksu spółek handlowych spółka komandytowa jest bowiem spółką osobową mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (jest on zwany komplementariuszem), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (zwanego komandytariuszem) jest ograniczona. Konsekwencje istnienia tych dwóch kategorii wspólników znajdują swoje odbicie także w nazwie, pod jaką działa taka spółka. Mianowicie firma spółki komandytowej powinna zawierać nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie "spółka komandytowa" (dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "sp.k"). Natomiast nazwisko komandytariusza nie może być zamieszczane w firmie spółki. W przypadku zamieszczenia nazwiska lub firmy (nazwy) komandytariusza w firmie spółki, komandytariusz ten odpowiada wobec osób trzecich tak jak komplementariusz.

Można także utworzyć spółkę komandytowa z osoba prawna (której odpowiedzialność jest z natury ograniczona do posiadanego przez nią majątku) jako komplementariuszem. W takim przypadku firma spółki komandytowej powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej (tak aby każdy potencjalny kontrahent mógł się zorientować, z jakim komplementariuszem ma do czynienia) z dodatkowym oznaczeniem "spółka komandytowa", np. "Finezja" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa. Nie wyklucza to zamieszczenia dodatkowo nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną, jeżeli oczywiście w danej spółce taki jest.

Umowę spółki komandytowej powinno się zawrzeć w formie aktu notarialnego.

Należy w niej podać:
- firmę i siedzibę spółki,
- przedmiot działalności spółki,
- czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony,
- oznaczenie wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika i ich wartość,
- oznaczony kwotowo zakres odpowiedzialności każdego komandytariusza wobec wierzycieli (sumę komandytową).

Następnie możliwie szybko powinno się zgłosić spółkę do rejestru handlowego, spółka komandytowa powstaje bowiem dopiero z chwilą wpisu do rejestru.

Jeżeli chodzi o wkłady wnoszone przez wspólników-komplementariuszy, to mogą być one takie same jak w spółce jawnej. Szczególne regulacje dotyczą natomiast wkładów wnoszonych przez komandytariusza:

- jeżeli wkładem komandytariusza do spółki jest w całości lub w części świadczenie niepieniężne, to umowa spółki powinna określać przedmiot tego świadczenia (zwany aportem), jego wartość,

jak również osobę wspólnika wnoszącego takie świadczenie niepieniężne,
- zobowiązanie do wykonania pracy lub świadczenia usług na rzecz spółki oraz wynagrodzenie za usługi świadczone przy powstaniu spółki nie mogą stanowić wkładu komandytariusza do spółki, chyba że wartość innych jego wkładów do spółki nie jest niższa od wysokości sumy komandytovej,

- jeżeli komplementariuszem jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółka akcyjna, zaś komandytariuszem jest wspólnik tej spółki, wkład komandytariusza nie mogą stanowić jego udziały w tej spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcje tej spółki akcyjnej,

- jeżeli umowa nie stanowi inaczej, wkład komandytariusza może być wniesiony w wartości niższej niż suma komandytowa,

- postanowienie wspólników zwalniające komandytariusza z obowiązku wniesienia wkładu jest nieważne.

Przy tworzeniu spółki komandytowej nie można wydatków na opłaty notarialne za sporządzenie jej umowy. Jednak wydatek taki może się opłacić, jeżeli w zamian uzyska się ograniczenie odpowiedzialności charakterystyczne dla pozycji komandytariusza. Komandytariusz odpowiada bowiem za zobowiązania spółki wobec jej wierzycieli tylko do wysokości sumy komandytovej. Jeżeli jednak jest się już komandytariuszem i chciałoby się zmniejszyć swoją odpowiedzialność, to pamiętaj, że obniżenie sumy komandytovej nie ma skutku prawnego wobec wierzycieli, których wierzytelności powstały przed chwilą wpisania obniżenia do rejestru. Każdy komandytariusz wnosi wkład do spółki i (w granicach wartości tego wkładu) jest wolny od odpowiedzialności. Jednak w przypadku zwrotu wkładu w całości albo w części

odpowiedzialność zostaje przywrócona w wysokości równej wartości dokonanego zwrotu. W przypadku uszczuplenia majątku spółki przez stratę, uważa się za zwrot wkładu każdą wypłatę dokonaną przez spółkę na rzecz komandytariusza przed uzupełnieniem wkładu do pierwotnej wartości określonej w umowie spółki. Dokonanie takich wypłat nie wymaga wpisu do rejestru. Komandytariusz nie jest jednak obowiązany do zwrotu tego co pobrał tytułem zysku na podstawie sprawozdania finansowego, chyba że działał w złej wierze. Natomiast komplementariusze odpowiadają (tak samo jak wspólnicy spółki jawnej) za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką (odpowiedzialność solidarna polega na tym, że wierzyciel może dowolnie wybrać od kogo ze zobowiązanych będzie żądać zapłaty całości lub części należności, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych dłużników). Jednakże jest to odpowiedzialność subsydiarna (czyli pomocnicza), co oznacza, że wierzyciel spółki może prowadzić egzekucje z majątku wspólnika dopiero w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Ponadto komplementariusze odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie ze spółką i pozostałymi wspólnikami za zaległości podatkowe (a także zaległości wobec ZUS) spółki lub wspólników, wynikające z działalności spółki.

Należy pamiętać, że ta wygodna, ograniczona odpowiedzialność komandytariusza okupiona jest jego stosunkowo niewielkim wpływem na działalność spółki. Spółkę komandytową reprezentują bowiem komplementariusze (chyba że któregoś z nich pozbawiono - na mocy umowy spółki albo prawomocnego orzeczenia sądu - tego prawa). Komandytariusz może reprezentować spółkę jedynie jako pełnomocnik. Jeżeli komandytariusz dokona w imieniu spółki czynności prawnej, nie ujawniając swojego pełnomocnictwa, to odpowiada za skutki tej czynności wobec osób trzecich bez ograniczenia. Podobnie jest w sytuacji, gdy reprezentuje on spółkę nie mając do tego pełnomocnictwa albo przekraczając jego zakres. Zasadą, przewidziana w art. 123 Kodeksu spółek handlowych, jest to, że komandytariusz uczestniczy w zysku spółki proporcjonalnie do swojego wkładu rzeczywiście wniesionego do spółki. Jednak umowa spółki może także inaczej regulować te kwestie. Zysk przypadający komandytariuszowi za dany rok obrotowy jest przeznaczany w pierwszej kolejności na uzupełnienie jego wkładu rzeczywiście wniesionego do wartości umówionego wkładu. Jeżeli natomiast spółka przynosi straty, to - łącznie wątpliwości - przyjmuje się, że komandytariusz uczestniczy w stracie jedynie do wartości umówionego wkładu; oczywiście jednak lepiej jest szczegółowo uregulować te kwestie w umowie spółki. Z pozycją komandytariusza wiąże się jeszcze jeden przywilej. Mianowicie komandytariuszy nie mających prawa do prowadzenia spraw spółki lub do jej reprezentowania nie dotyczy (chyba że umowa spółki stanowi inaczej) - obowiązujący komplementariuszy - zakaz konkurencji rozumianej jako wszelka działalność sprzeczna z interesami spółki lub zajmowanie się interesami konkurencyjnymi.

W przypadku przystąpienia do już istniejącej firmy, należy wziąć pod uwagę, że zgodnie z art. 114 Kodeksu spółek handlowych ten, kto przystępuje do spółki w charakterze komandytariusza odpowiada także za zobowiązania spółki istniejące w chwili wpisania go do rejestru. Podobnie w przypadku zawarcia umowy spółki komandytowej z przedsiębiorcą prowadzącym przedsiębiorstwo we własnym imieniu i na własny rachunek, komandytariusz odpowiada także za zobowiązania powstałe przy prowadzeniu tego przedsiębiorstwa a istniejące w chwili wpisu spółki do rejestru¹

5. Spółka komandytowo-akcyjna

Spółka komandytowo-akcyjna to nowy typ spółki wprowadzony do polskiego prawa przez Kodeks spółek handlowych, łączący cechy spółki osobowej i kapitałowej. Jest ona wzorowana na spółkach istniejących w krajach Europy Zachodniej, zwłaszcza w Niemczech i Francji. W spółce tej istnieją dwa typy wspólników.

Zgodnie z definicją zawartą w Kodeksie spółek handlowych, spółka komandytowo-akcyjna jest spółką osobową mającą na celu prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej jeden wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a co najmniej jeden wspólnik jest akcjonariuszem. Firma spółki komandytowo-akcyjnej powinna zawierać nazwiska jednego lub kilku komplementariuszy oraz dodatkowe oznaczenie "spółka komandytowo-akcyjna". Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "S.K.A.". Podobnie jak w przypadku spółki komandytowej, dopuszczalne jest, żeby komplementariuszem była osoba prawna. W taki przypadku firma spółki powinna zawierać pełne brzmienie firmy (nazwy) tej osoby prawnej z dodatkowym oznaczeniem "spółka komandytowo-akcyjna". Nie wyklucza to zamieszczenia nazwiska komplementariusza, który jest osobą fizyczną, o ile taki jest w danej spółce.

Do założenia spółki komandytowo-akcyjnej konieczne jest sporządzenie, w formie aktu notarialnego, jej statutu. Osoby podpisujące statut są założycielami spółki. Statut ten muszą podpisać przynajmniej wszyscy komplementariusze. Statut spółki powinien zawierać:

- 1) firmę i siedzibę spółki,
- 2) przedmiot działalności spółki,
- 3) czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony,
- 4) oznaczenie wkładów wnoszonych przez każdego komplementariusza oraz ich wartość,
- 5) wysokość kapitału zakładowego, sposób jego zebrania, wartość nominalna akcji i ich liczbę ze wskazaniem, czy akcje są imienne, czy na okaziciela,
- 6) liczbę akcji poszczególnych rodzajów i związane z nimi uprawnienia, jeżeli mają być wprowadzone akcje różnych rodzajów,
- 7) nazwiska i imiona albo firmy (nazwy) komplementariuszy oraz ich siedziby, adresy albo adresy do doręczeń,
- 8) organizację walnego zgromadzenia i rady nadzorczej, jeżeli ustawa lub statut przewiduje ustanowienie rady nadzorczej.

Spółka komandytowo-akcyjna powstaje z chwili wpisu do rejestru. Jeżeli działało się w jej imieniu wcześniej, jeszcze przed tą chwilą, to odpowiada się za wszystkie zaciągnięte zobowiązania solidarnie z innymi osobami działającymi w imieniu tej spółki. Dlatego też nie należy zwlekać z zarejestrowaniem utworzonej spółki.

Niewątpliwą zaletą spółki komandytowo-akcyjnej jest możliwość pozyskania kapitału na rozwój firmy, bez narażania jej jednocześnie na przejęcie przez konkurencję. Wada są stosunkowo wysokie koszty jej utworzenia (opłaty notarialne za sporządzenie statutu) oraz późniejszego funkcjonowania (obsługa prawna, prowadzenie ksiąg rachunkowych). Ponadto do utworzenia takiej spółki wymagany jest dość wysoki kapitał zakładowy - powinien on wynosić co najmniej 50 000 złotych.

Z byciem komplementariuszem wiąże się ryzyko odpowiedzialności za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Komplementariusz może wnieść wkład do spółki komandytowo-akcyjnej na kapitał zakładowy lub na inne fundusze, nic nie stoi także na

przeszkodzie, aby objął akcje tej spółki. Jednak nawet wniesienie przez komplementariusza wkładu na kapitał zakładowy nie wyłączy jego nieograniczonej odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Natomiast zgodnie z art. 135 Kodeksu spółek handlowych akcjonariusz nie odpowiada za zobowiązania spółki. Trzeba jednak zdawać sobie sprawę, że wygodna pozycja akcjonariusza jest okupiona jego małym wpływem na sposób prowadzenia działalności przez spółkę. To komplementariusze mają prawo i obowiązek prowadzić sprawę spółki (chyba że statut spółki powierza te czynności tylko niektórym komplementariuszom) i reprezentować ją (choć mogą być oni pozbawieni tego prawa z mocy statutu lub prawomocnego orzeczenia sądu). Akcjonariusz może reprezentować spółkę jedynie jako pełnomocnik. Jeżeli akcjonariusz dokona czynności prawnej w imieniu spółki nie ujawniając swojego pełnomocnictwa, odpowiada za skutki tej czynności wobec osób trzecich bez ograniczenia.

Komplementariusz oraz akcjonariusz uczestniczą w zysku spółki proporcjonalnie do ich wkładów wniesionych do spółki, chyba że statut stanowi inaczej. Jeżeli liczba akcjonariuszy przekracza dwadzieścia pięć osób, obowiązkowe jest ustanowienie rady nadzorczej. Członków tej rady nadzorczej powołuje i odwołuje walne zgromadzenie, a komplementariusz ani nikt z zatrudnionych przez niego pracowników nie może być jej członkiem. Rada nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Natomiast walne zgromadzenie decyduje o najważniejszych sprawach dotyczących spółki, takich jak zbycie nieruchomości spółki, podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego, emisji obligacji, połączenie i przekształcenie spółki, zmiana statutu.

Ten typ spółki został ukształtowany głównie z myślą o potrzebach osób prowadzących przedsiębiorstwa mające już ugruntowaną pozycję na rynku, a potrzebujące pieniędzy na dalszy rozwój. Niejednokrotnie tacy przedsiębiorcy chcieliby dokapitalizować swoją firmę poprzez emisję akcji, lecz jednocześnie obawiają się możliwości przejęcia kontroli nad nią przez inny podmiot. Tymczasem w ramach spółki akcyjnej (zwłaszcza emitującej akcje na okaziciela) istnieje realne ryzyko utraty tworzonych przez lata firmy w wyniku wrogiego przejęcia. Dla przedsiębiorców tych odpowiednia byłaby formuła spółki komandytowej z dwoma rodzajami współników: komplementariuszami mającymi rzeczywisty i bezpośredni wpływ na prowadzenie działalności i komandytariuszami, których główną rolą jest wniesienie kapitału. Jednak spółka komandytowa nie może emitować akcji. Dlatego też Kodeks spółek handlowych, chcąc umożliwić polskim firmom sprawne funkcjonowanie wobec coraz silniejszej konkurencji, wprowadził nowy typ spółki łączącej cechy spółki komandytowej i akcyjnej.

6. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest typem spółki bardzo rozpowszechnionym w naszym obrocie gospodarczym. Jej nazwa jest nieco myląca: to nie sama spółka ponosi ograniczoną odpowiedzialność (ona odpowiada bez ograniczeń całym swoim majątkiem); ograniczenie odpowiedzialności dotyczy współników tej spółki - uczestnicząc w niej ryzykują oni tylko ten majątek, który wnieśli do spółki. Jest to spółka kapitałowa, gdyż - w odróżnieniu od spółek osobowych opartych na zrzeszeniu się osób - jej istota jest przede wszystkim zgrupowanie środków kapitałowych w celu realizacji pewnego zamierzenia. Każdy współnik dysponuje liczbą głosów proporcjonalna do wielkości jego udziału, a decyzje w sprawach spółki zapadają większością głosów. Jednak

w tej spółce wyraźne są także pewne elementy charakterystyczne dla spółek osobowych: przysługujące wspólnikom prawo indywidualnej kontroli, możliwość wyłączenia (z ważnych powodów) wspólnika przez sąd oraz możliwość wprowadzenia ograniczeń w zbywaniu udziałów.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest osobą prawną, czyli samodzielnym podmiotem praw i obowiązków, różnym od zawiązujących ją wspólników. Ma swój własny majątek i właśnie nim odpowiada za swoje zobowiązania. Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 50 000 złotych, a wartość nominalna udziału nie może być niższa niż 500 złotych. Kapitał zakładowy spółki dzieli się na udziały o równej albo nierównej wartości nominalnej. Od umowy spółki zależy, czy wspólnik może mieć tylko jeden, czy więcej udziałów. Jeżeli wspólnik może mieć więcej niż jeden udział, wówczas wszystkie udziały w kapitale zakładowym powinny być równe i są niepodzielne. Organami spółki są zarząd, rada nadzorcza i/lub komisja rewizyjna (przynajmniej jedna z nich jest obowiązkowa w spółkach, w których kapitał zakładowy przewyższa kwotę 500 000 złotych, a wspólników jest więcej niż dwudziestu pięciu) oraz zgromadzenie wspólników. Zarząd (składający się z jednego lub kilku członków) prowadzi sprawy spółki i reprezentuje ją. Tym samym wspólnicy spółki nie mogą sami działać w jej imieniu. Natomiast do zarządu mogą być powołane osoby spośród wspólników lub spoza ich grona. Zgromadzenie wspólników podejmuje najważniejsze dla działania spółki decyzje.

Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością musi określać:

- 1) firmę i siedzibę spółki,
- 2) przedmiot działalności spółki,
- 3) wysokość kapitału zakładowego,
- 4) czy wspólnik może mieć więcej niż jeden udział,
- 5) liczbę i wartość nominalną udziałów objętych przez poszczególnych wspólników,
- 6) czas trwania spółki, jeżeli jest oznaczony.

Aby podpisać taką umowę należy udać się do notariusza, gdyż musi ona być zawarta w formie aktu notarialnego, w przeciwnym razie nie będzie ważna. Firma spółki może być obrana dowolnie - nie musi być to nazwisko wspólnika (oznaczenie osobowe), wręcz przeciwnie zwykle jest to jedno lub kilka słów, czasem precyzujących zakres działania spółki (oznaczenie rzeczowe), a czasem po prostu dobrze brzmiących (oznaczenie fantazyjne). Powinna ona jednak zawierać dodatkowe oznaczenie "spółka z ograniczoną odpowiedzialnością". Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "spółka z o.o." lub "sp.z o.o.". Z chwilą zawarcia umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powstaje spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji. Jest ona reprezentowana przez zarząd albo pełnomocnika powołanego jednomyślną uchwałą wspólników. W spółce jednoosobowej w organizacji jedyny wspólnik nie ma prawa reprezentowania spółki (nie dotyczy to tylko zgłoszenia spółki do sądu rejestrowego).

Do powstania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wymaga się:

- 1) zawarcia umowy spółki,
- 2) wniesienia przez wspólników wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego, a w razie objęcia udziału za cenę wyższą od wartości nominalnej, także wniesienia nadwyżki,
- 3) powołania zarządu,
- 4) ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, jeżeli wymaga tego ustawa lub umowa spółki,
- 5) wpisu do rejestru.

Należy możliwie szybko zgłosić spółkę do rejestru, gdyż za zobowiązania spółki

kapitałowej w organizacji odpowiadają i spółka i osoby, które działały w jej imieniu. Ponadto, jeżeli nie zgłosisz zawiązania spółki do sądu rejestrowego w terminie sześciu miesięcy od dnia zawarcia umowy, to umowa ta ulegnie rozwiązaniu, a koszty poniesione w związku z nią przepadną.

Najważniejszą zaletą spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest to, że prowadząc biznes w takiej formie nie ryzykuje się, że straci się cały swój majątek, w tym także te jego części, której nie przeznaczyło się na działalność gospodarczą. W zasadzie odpowiedzialność jako współnika ograniczona jest do zadeklarowanych udziałów i wniesionych na ich pokrycie wkładów. Istnieje sporo przepisów prawnych przewidujących odpowiedzialność członków zarządu wobec spółki i jej wierzycieli. Z kolei dużą wadą spółki z o.o. są wysokie koszty związane z jej utworzeniem i funkcjonowaniem. Dotyczy to zarówno kosztów obsługi prawnej spółki, jak i prowadzenia jej rachunkowości i ewentualnego badania sprawozdań finansowych. Szczególnie dotkliwie jest to w jednoosobowych spółkach z o.o., w których oświadczenie woli współnika składane spółce wymaga formy pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. W przypadku, gdy współnik ten jest zarazem jedynym członkiem zarządu, czynność prawna między tym współnikiem a reprezentowaną przez niego spółką wymaga formy aktu notarialnego. Ma to na celu ograniczenie możliwości nadużyć, lecz jednocześnie pociąga za sobą spore koszty. Do niedawna, aby założyć spółkę z o.o. wystarczyło zebrać kapitał w wysokości 4000 złotych. Obecnie trzeba do tego 50 000 złotych, co stanowi istotne ograniczenie dostępności tej formy prowadzenia działalności dla drobnych przedsiębiorców.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest osobą prawną i z tej racji odrębnym podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych. Natomiast zyski z udziału w niej (wypłacana dywidenda) będą dodatkowo opodatkowane podatkiem dochodowym od osób fizycznych (ryczałtem 15% uzyskanego przychodu). Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym, w tym oczywiście do prowadzenia działalności gospodarczej. Wybór takiej właśnie formy powinno się rozważyć, gdy planuje się spore, wymagające dużego kapitału przedsięwzięcie - w takiej sytuacji koszty związane z funkcjonowaniem spółki będą z powodzeniem zrekomensowane przez korzyści, w tym szczególnie to, że jako współnik nie będzie się odpowiadało za zobowiązania spółki. Warto się nad tym zastanowić szczególnie wtedy, gdy planuje się bardzo ryzykowne przedsięwzięcie.

Nasze prawo dopuszcza utworzenie jednoosobowej spółki z o.o., będącej alternatywą dla samodzielnej działalności gospodarczej prowadzonej w dużym rozmiarze. Nie trzeba szukać współników, aby móc utworzyć spółkę, w której jako jedyny współnik będzie się wykonywało wszystkie uprawnienia przysługujące zgromadzeniu współników.

7. Spółka akcyjna

Spółka akcyjna jest typową spółką kapitałową. Celem jej utworzenia jest zwykle zebranie kapitału od bardzo wielu akcjonariuszy. Dzięki temu jest możliwe osiągnięcie celów przekraczających możliwości finansowe jednego czy kilku przedsiębiorców. Jednocześnie forma ta pozwala zaangażować w działalność gospodarczą także drobne kwoty (minimalna wartość nominalna akcji wynosi tylko 1 złoty). Spółka akcyjna jest osobą prawną - wyodrębnionym organizacyjnie, prawnie i majątkowo podmiotem prawa. Jest z tej racji podatnikiem podatku dochodowego od osób prawnych. Natomiast zyski z udziału w niej - wypłacana akcjonariuszom dywidenda - są dodatkowo opodatkowane

podatkiem dochodowym od osób fizycznych (ryczałtem 15% uzyskanego przychodu).

Zawiązanie spółki akcyjnej następuje w drodze sporządzenia jej statutu - musi być on spisany w formie aktu notarialnego. Osoby podpisujące statut są założycielami spółki. Spółkę akcyjną zawiązać może jedna albo więcej osób, z tym że nie może ona być zawiązana wyłącznie przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółka ta powstaje i uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania jej do rejestru sądowego - wcześniej jest spółką akcyjną w organizacji. Firma spółki może być obrona dowolnie; z tym że powinna ona zawierać dodatkowe oznaczenie "spółka akcyjna" (dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu S.A.).

Z punktu widzenia początkującego lub drobnego przedsiębiorcy, podstawowa wada spółki akcyjnej jest wysokość wymaganego kapitału zakładowego - jest to obecnie minimum 500 000 złotych. Do tego dochodzą ogromne koszty: obsługi prawnej, sporządzania wielu dokumentów w formie aktu notarialnego oraz prowadzenia rachunkowości i corocznego badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta. Niewątpliwą zaletą spółki akcyjnej jest z kolei to, że akcjonariusze nie odpowiadają za jej zobowiązania. Jednocześnie należy mieć świadomość, że w odróżnieniu od spółki z o.o., w spółce akcyjnej akcjonariusze nie uczestniczą w zarządzaniu spółką, a ich rola ogranicza się w zasadzie do wniesienia kapitału i ewentualnego pobierania dywidendy.

Spółka akcyjna jest tworem przewidzianym dla prowadzenia naprawdę dużych przedsiębiorstw. Jej utworzenie wymaga ogromnych nakładów finansowych i korzystania z profesjonalnej obsługi prawnej. Z pewnością nie jest to forma godna polecenia osobom dopiero próbującym swoich sił w biznesie. Poza tym nie ma sensu porywać się na zakładanie właśnie takiej spółki, skoro zwykle wystarczy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, także zapewniająca ograniczenie odpowiedzialności majątkowej wspólnika. Natomiast, jeżeli rozważa się zakup akcji już istniejącej spółki akcyjnej, to należy mieć świadomość, że jako drobny akcjonariusz właściwie nie będzie się miało wpływu na działalność spółki. Kupowanie akcji może być dobrym sposobem inwestowania, lecz niekoniecznie jest to sposób na prowadzenie działalności gospodarczej.

8. Spółka cicha

Spółka cicha regulowana była przepisami kodeksu handlowego, uchylonymi przez przepisy wprowadzające kodeks cywilny. Według tej regulacji wspólnikiem cichym był ten, kto jako wspólnik uczestniczy wkładem w przedsiębiorstwie kupca, prowadzonym przez tegoż we własnym imieniu, nie odpowiadając przy tym wobec wierzycieli za jego zobowiązania. Uchylenie przepisów kodeksu handlowego, jak również zmienione warunki gospodarcze powodują, że określenie spółki cichej wymaga modyfikacji. Tak więc umowa spółki cichej jest obecnie umową nienazwaną. Prawa i obowiązki stron spółki cichej wyznacza przede wszystkim treść umowy. W naszej obecnej praktyce spółka cicha jest spotykana przy działalności gospodarczej prowadzonej w niewielkim i średnim rozmiarze. Należy więc przyjąć, że spółka cicha jest taką umową, w której wspólnik cichy zobowiązuje się wniesienia wkładu na rzecz przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą, w zamian za odpowiedni udział w zyskach¹. Umowa spółki cichej tworzy więc stosunek między kontrahentami. Jest zatem czymś pośrednim między pożyczką a udziałem w cudzym przedsiębiorstwie.

Wkład wspólnika cichego może polegać na wniesieniu sumy pieniężnej lub innego prawa majątkowego. Wspólnik cichy uczestniczy w stratach, jakie przynosi

przedsiębiorstwo lub inna działalność w granicach określonych umowa. Udział w stratach, jeśli nic innego nie wynika z treści umowy, jest ograniczony do wysokości wkładu. Strona w stosunkach z osobami trzecimi jest wyłącznie prowadzący przedsiębiorstwo. Brak obecnie przepisu, który uchylałby odpowiedzialność wspólnika cichego za zobowiązania spółki. Wspólnik ten więc musi liczyć się z możliwością dochodzenia wobec niego roszczeń przez wierzycieli prowadzącego przedsiębiorstwo na podstawie przepisów o spółce cywilnej, wspólnikowi cichemu przysługiwałoby wówczas z tytułu tej umowy jedynie roszczenie regresowe od prowadzącego przedsiębiorstwo.

Rozwiązanie umowy spółki cichej może nastąpić z przyczyn określonych w umowie lub przez oświadczenie stron. Należy jednak przyjąć, że rozwiązuje się ona także w razie likwidacji przedsiębiorstwa lub zaprzestania działalności, jak również każdy z kontrahentów może żądać jej rozwiązania przez sąd.

Bibliografia

Brzozowski A.: *Kodeks cywilny ,Komentarz*, Warszawa 1997

Koźma Z., Ożóg M.: *Kodeks cywilny z orzecznictwem*, Gdańsk 1996

Kruczalak K.: *Prawo handlowe, Zarys wykładu*, PWN, Warszawa 1998

Prusak F.: *Prawo handlowe, Podstawowe problemy*, WSHiP, Warszawa 1999

Prusak F.: *Prawo handlowe, Zarys wykładu*, WSHiP, Warszawa 1998

Kodeks spółek handlowych z przepisami okołokodeksowymi, Wydawnictwo prawnicze,
Warszawa 2001

Strony internetowe:

www.gazeta.pl,

www.ekonomia.odeon.pl

SZUKASZ GOTOWEJ PRACY ?
TO PEWNA DROGA DO POWAŻNYCH KŁOPOTÓW.
PLAGIAT JEST PRZESTĘPSTWEM !
NIE RYZYKUJ ! NIE WARTO !
POWIERZ SWOJE SPRAWY PROFESJONALISTOM.

[WWW.EDUAKADEMIA.PL](http://www.EDUAKADEMIA.PL)

PRACE MAGISTERSKIE
PRACE LICENCJACKIE
PRACE DYPLOMOWE
PRACE INŻYNIERSKIE